

Nieuwe onafhankelijkheidsregels zetten bewust aan tot naleven principes

De accountant dient boven regels uit te kunnen stijgen en in de geest van de regelgeving te kunnen handelen.

Medio oktober heeft de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) [nieuwe onafhankelijkheidsregels](#) voor accountants gepubliceerd. daarbij is internationale regelgeving als belangrijkste vertrekpunt genomen. Tegelijk is op onderdelen juist gekozen voor een conceptuelere benadering. Helaas blijkt uit verschillende reacties op de door de NBA gepresenteerde regels dat die benadering niet, dan wel onvoldoende wordt begrepen.

Zo [stelt registeraccountant Rik Blijham](#) ten onrechte dat in een eerste concept van de nieuwe regels de combinatie van controle en advies bij mkb-bedrijven is verboden, en dat dit inmiddels is afgezwakt.

Combinatie van controle en advies was en blijft toegestaan. Juist bij ondernemingen uit het midden- en kleinbedrijf.

Op dat punt bestaat geen enkel verschil tussen het eerste concept van de regelgeving en de versie die nu voor de ledenvergadering van de NBA op 13 december staat geagendeerd. Wel moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. de accountant mag niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten en hij mag niet in een situatie terecht komen waarbij zijn controle-oordeel in belangrijke mate betrekking heeft op een door hemzelf of een collega gegeven advies.

De nu aangebrachte wijziging in de regelgeving is gelegen in het feit dat de gedetailleerde voorbeelden zijn vervangen door een allesomvattende - conceptuele - bepaling. Wie daaruit concludeert dat alle combinaties 'met slechts een dossiernotitie' zijn toegestaan, miskent de 'principles based'-structuur van de nieuwe regelgeving. Voor alle adviesdiensten en andere diensten die in combinatie met de controle worden verricht, dient te worden beoordeeld of ze zijn toegestaan volgens dat conceptuele kader.

Dat raakt de tweede onjuiste interpretatie die Blijham verwoordt: dat het er in de praktijk op neer zal komen dat de accountant kan volstaan met het toevoegen van een memo aan het controledossier, waarin hij de combinatie van controle en advies verdedigt. Daarmee kan echter niet worden volstaan. De regelgeving vraagt juist om afgewogen beoordeling van de specifieke combinatie, het waar nodig treffen van waarborgen en - in ultieme zin - het niet aanvaarden of beëindigen van een opdracht indien de onafhankelijkheid onvoldoende kan worden gewaarborgd.

Het weglaten van specifieke voorbeelden betekent juist dat de reikwijdte niet wordt beperkt tot die concrete situaties, maar ook ziet op andere combinaties van dienstverlening.

Het is jammer dat de pogingen van de NBA om tegemoet te komen aan de roep vanuit accountants om vooral 'principles based'-regelgeving te implementeren, wordt doorkruist door reacties die de principes ('principles') als regels ('rules') hanteren.

Als het accountantsberoep op die manier met regelgeving omgaat, zou kunnen worden geconcludeerd dat het blijkbaar nog niet toe is aan regels die zijn gebaseerd op principes en conceptuele uitgangspunten.

De slotconclusie van Blijham dat onafhankelijkheid noodzakelijk is, lijkt zijn eerdere opmerkingen (gelukkig) te nuanceren. Een controlerend accountant is in sommige gevallen dan ook een ander dan de adviserend accountant.

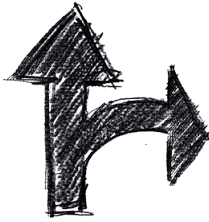
Overigens geldt dat niet alleen bij controle- opdrachten. deze bepalingen zijn van toepassing op alle aan controle gerelateerde ofwel assurance-opdrachten. Ook dat is helemaal in overeenstemming met internationale regelgeving.

Deel dit artikel

Anton Dieleman is voorzitter van het Adviescollege Beroepsreglementering van de NBA en directeur vaktechniek bij Mazars.

GERELATEERD

NIEUWS | 21 juni 2022

'Splitsing EY levert partners miljoenen op'

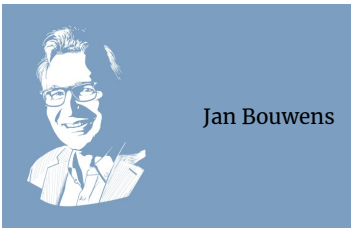
Het scheiden van de accountants- en adviespraktijken van EY zou de partners van die organisatie miljoenen kunnen opleveren. De consultancypraktijk zou naar de beurs... →

NIEUWS | 16 juni 2022

Pheijffer: 'Scheiding controle en advies is logische ontwikkeling'

De plannen van de internationale EY-organisatie om controle en advies te scheiden, passen in een al langer lopende discussie. Dat stelt hoogleraar Marcel Pheijffer... →

Jan Bouwens

DISCUSSIE | Column | 15 juni 2022

Opsplitsing EY als businessmodel

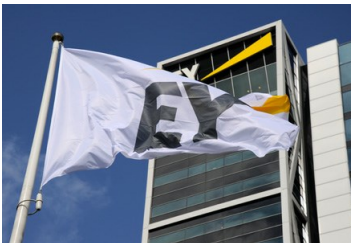
EY heeft aangekondigd advies te zullen scheiden van de controletaken. Jan Bouwens vraagt zich af of het voeren en verkopen van adviesactiviteiten onderdeel is van... →

DISCUSSIE | Opinie | 08 juni 2022

Scheiding audit en advies, een discussie voor de Bühne

Als accountants gewoon de onafhankelijkheidsregels volgen, is een nieuwe discussie over een scheiding tussen accountants en consultants niet nodig. →

NIEUWS | 27 mei 2022

'EY werkt aan wereldwijde splitsing audit- en adviesdiensten'

EY onderzoekt een mogelijke wereldwijde splitsing van de audit- en adviesdiensten, om belangenconflicten in de toekomst te voorkomen. Dat melden meerdere bronnen... →